

به بهانه موفقیت کشورمان در اکسپوی ۲۰۱۵ میلان ایتالیا و حضور مجدد در اکسپوی ۲۰۱۷ آستانه قزاقستان که چند ماه دیگر برگزار می گردد در صدد بر آمدن این رویداد عظیم و جهانی را برای مخاطبان و مردم میهنم بیشتر بشناسانم

نمایشگاههای جهانی (اکسپو)

جامعه انسانی به شیوه های متنوعی تحت تاثیر دوران مدرنیته قرار گرفته است . دوران گذار از سنت ها به مدرن شدن در عرصه علوم اجتماعی ، تغییر شیوه های حکومتی و ایجاد دموکراسی و رعایت حقوق ملت ها و مشارکت مردم در تصمیم گیریها و مطبوعات آزاد در عرصه ی علوم سیاسی، بهره گیری از فناوری مدرن و ساختار جدید در عرصه شهرسازی و معماری و تحولات بسیار مهم در علم اقتصاد را می توان برشمرد که همگی ناشی از سیر تحولات در قرون ۱۸ و ۱۹ بوده اند. افزایش سطح تولید و همه گیر شدن آن باعث افزایش رقابت و بالا رفتن کیفیت کالاها تولیدی شد و دستیابی به بازار و عرضه کالاها و ارائه خدمات و به نمایش گذاشتن توانمندی عرصه های هنری و معماری از جمله مهم ترین دلایل ایجاد نمایشگاههای بزرگ بین المللی در فضایی متفاوت تر از دوران قبل بود. اگرچه از اهداف اصلی برگزارکنندگان اولین نمایشگاه جهانی که در سال ۱۸۵۱ در پایتخت انگلستان شهر لندن برگزار گردید در میان مدت توسعه تجارت بود ولی آنها هم چنین علاقه داشتند که بازدیدکنندگان و شرکت کنندگان از تجارب، فرهنگ های دیگر مناطق، رویدادهای علمی جدید و اختراعات تازه نیز آگاه شوند و باتوجه به ایجاد محیطی مفرح ، نشاط و سرگرمی را نیز مدنظر داشتند و این روند در طول تاریخ برگزاری نمایشگاههای جهانی ادامه پیدا نمود و این موضوع بصورت یک راهبرد اصلی برای نمایشگاههای جهانی سرلوحه کار قرار گرفت که راههای جدید، برای ارائه ایده های نو، امیدهای آینده بشری، فرهنگ ملل و سرگرمی و نشاط مردمان برای بهره برداری همه مردم دنیا و نه فقط برای دسته یا گروه خاص یا بخشی از مردم، وجود دارد که می توان با ایجاد نمایشگاههای جهانی این امر محقق گردد. ایده نمایشگاه بزرگ برای نمایشگاه جهانی لندن در سال ۱۸۵۱ توسط پادشاه و ملکه انگلستان و برای اولین نمایشگاه بین المللی محصولات صنعتی پیشنهاد گردید.

نمایشگاههای جهانی (اکسپو) همانند المپیک و سازمان ملل که مجامع بزرگ مهم و تاثیرگذار هستند بزرگ، مهم و تاثیرگذار می باشند . هر کشوری آخرین دستاوردها و یافته هایش را در معرض دید عام قرار می داد. در بعضی مواقع ساختمان ها و سازه های که درسایت نمایشگاه ایجاد می گردد از اهمیت ویژه و مقبولیت بالایی برخوردار می شوند که بصورت یادمان و نشانه مهم حفظ و نگه داری می شود و بعدها محلی برای نمایش زیبایی ، اقتدار و کسب درآمد محسوب می شوند که از مهم ترین این یادمان ها، برج معروف ایفل پاریس است که توسط مهندس ایفل ساخته و دراکسپو ۱۸۸۹ پاریس نمایش داده شد اکسپو یک رویداد منحصر بفرد است که نه مثل المپیک ها که فقط ورزشکاران برای مدتی و با روش خاص در آن حضور دارند و نه مثل مجامع سازمان

ملل که فقط سیاستمداران با روش متفاوت در آن شرکت می نمایند. در نمایشگاههای جهانی همه مردم دنیا حضور دارند و احساس بودن در فرهنگ های مختلف و ارتباط با مردم کشورها را تجربه می نمایند و فضای زیبا و بیاد ماندنی را به تماشا می نشینند و دوستی و ارتباط بین ملل مختلف را تقویت می نمایند هر چند که با تحقق موارد مذکور، اقتصاد منطقه نیز پویاتر می گردد و اثرات اقتصادی مناسب بر فرهنگ و اجتماع مردم کشور برگزار کننده خواهد داشت.

سیر تاریخی

نمایشگاههای جهانی پدیده های تازه ای نیستند، سابقه آنها به زمانهایی می رسد که بازارهای بزرگ بطور منظم در شهرهایی که محل تلاقی راههای ارتباطی مهم بودند تشکیل می شد و توجه مردم را جلب می کرد و عامل ترقی و موفقیت ساکنین آن منطقه و رونق تجارت با همسایگان و سایر بازدیدکنندگان محسوب می شد. انبوه مردم، که بعضاً از فاصله های بسیار دور، به این بازارها می آمدند، و اقدام به مبادله می نمودند، موجب توسعه و گسترش اینگونه بازارها در طول مدت زمان گردید.

از طریق این گردهمایی ها فضایی کاملاً مفید از تفاهم و دوستی متقابل بین مردم ملل مختلف و فرهنگ های غالباً متضاد ایجاد می شد. انبوه خریداران و فروشندگان بخصوص از سراسر اروپای قرون وسطی به شهرهای مختلف نظیر شهرهای لیون، فرانکفورت و لایپزیک که در برگزاری نمایشگاهها پیش قدم بودند سرازیر می شدند و به داد و ستد می پرداختند. به این ترتیب معاملات و تجارت زمانهای گذشته، راه را برای نمایشگاههای بین المللی امروز که نقش آموزشی ایفا می کنند و از عوامل گسترش تفاهم در جهان به شمار می روند، باز کردند.

نخستین نمایشگاه بین المللی و همگانی (اکسپو) به مفهوم امروزی در سال ۱۸۵۱ در هاید پارک شهر لندن، پایتخت انگلستان که یکی از قدرت های صنعتی و برتر محسوب می گردید و در محل کریستال پالاس، تحت عنوان "نمایشگاه بین المللی کالاهای ملل جهان" برپا گردید، و بالغ بر ۱۴۰۰۰ غرفه دار از سراسر جهان در آن حضور داشتند و ایران نیز در فضایی به وسعت ۹۲ متر مربع یکی از مشارکت کنندگان بود و نمونه های از کالاهای صادراتی (صنایع دستی، فرش، انواع خشکبار و پارچه های ابریشمی را بمعرض تماشا گذاشت. اعلان حضور در این نمایشگاه به دستور امیر کبیر در روزنامه وقایع اتفاقیه چاپ شده است. برگزاری این نمایشگاه یک موفقیت بزرگ را برای برگزارکنندگان آن فراهم آورد. این نمایشگاه آنچنان تاثیری بر نمایشگاههای سنتی آمریکا از خود بجا گذاشت که یکسال بعد آمریکایی ها نیز اولین نمایشگاه بین المللی خود را در سال ۱۸۵۲ در نیویورک بر پا نمودند. در طی سالهای بعد نمایشگاههای متعدد دیگری در بسیاری از کشورهای اروپایی با شیوه های خاص خود بر پا گردید و هر کدام سعی در بهتر برگزار کردن نمایشگاههای خود داشتند. نمایشگاهها در طی دوران مختلف و به واسطه شرایط حاکم بر زمان خود دستخوش تغییراتی شده اند ولی نکته ای که همواره در تمامی

نمایشگاهها قابل توجه است، تحولی است که برگزاری نمایشگاه در آن دوران از خود باقی گذاشته و غالباً منشأ اثر در صنایع و تجارت جوامع بشری گردیده است. در نمایشگاه سال ۱۸۵۱ لندن یک سالن نمایشگاهی با مساحتی حدود ۷۴۰۰۰ متر مربع در مدت شش ماه با استفاده از آهن و شیشه و چوب به صورت قطعات منفصله در کارگاههای مختلف ساخته شد و در محل نمایشگاه به یکدیگر متصل گردید. پیشنهاد ساخت سالن نمایشگاه ۱۸۵۱ با استفاده از تکنولوژی قطعات منفصله که شاید در آن دوران مطرح نمودن چنین ایده‌هایی با مشکلات و مقاومتهایی روبرو بود تحولی عظیم در صنعت ساخت و ساز محسوب می‌گردید. روشی که امروزه از متداولترین روشهای ساخت و ساز محسوب می‌گردد. پیرو این رویداد مهم، از تمام کشورها دعوت شد تا برگزاری نمایشگاه را که مجموعه‌ای از کلیه شاخه‌های تلاش انسانی را در بر می‌گرفت در سرلوحه فعالیت‌های اقتصادی خود قرار دهند. شهر پاریس در این زمینه پیش قدم بود و از مصادیق بارز و ماندگار عرضه تکنولوژی و فناوری جدید، نمایشگاه سال ۱۸۸۹ پاریس است. در این نمایشگاه طرح ساخت برج ایفل که از مدتها قبل توسط مهندس ایفل به مقامات شهر پاریس ارائه و پیشنهاد گردیده بود به عنوان یک سمبل و کالای نمایشی ولی ماندگار در نمایشگاه اجرا گردید. و کمی بعد دیگر مراکز بزرگ دنیا نیز اشتیاق خود را به استقبال از صنعتگران و سازندگان سراسر جهان و برپایی نمایشگاههای بین‌المللی ابراز کردند. بنابراین می‌توان اذعان نمود که اکسپوها نتیجه مستقیم دوران مدرنیته بوده‌اند.

نمایشگاه‌ها در طول زمان به لحاظ ظاهر و ماهیت فعالیت، شکل دیگری پیدا کرده‌اند به طوری که امروزه تفاوت قابل ملاحظه‌ای با نمایشگاههای قبل دارند. این تحول از پایان جنگ جهانی دوم و تحولات عظیم اقتصادی در اروپا و آمریکا صورت گرفت.

از آنجائیکه توسعه و گسترش هر فعالیت و حرکت اقتصادی باعث افزایش تعدادی فعالان و متخصصان آن صنعت می‌گردد، ضرورت ایجاد تشکل، سندیکا و یا اتحادیه به منظور توسعه همکاریهای بهتر و تدوین روشهای یکپارچه و استاندارد برگزاری نمایشگاهها و کمک به کشورها و شرکتهایی که در ابتدای راه فعالیت‌های نمایشگاهی بودند به شدت احساس شد، از این رو دو کمیته با نام اتحادیه نمایشگاههای بین‌المللی (UFI) و (BIE) که مقر آنان در پاریس واقع شده است تاسیس گردیدند. کمیته (BIE) وظیفه سازماندهی نمایشگاههای جهانی (EXPO) ها را بعهده دارد و به تقاضاهای اعضا درخصوص میزبانی و تدوین مقررات برگزاری اکسپو باتوجه به قوانین حاکم در کشور میزبان رسیدگی می‌کند.

میزبان اینگونه نمایشگاهها می‌بایست از قدرت مدیریتی، اقتصادی و فناوری بالایی برخوردار بوده و حرفی برای طرح در عرصه‌های گوناگون بشری داشته باشد زیرا ایجاد یک مجموعه بسیار وسیع و نوآور و در یک زمان کوتاه، بسیار دشوار خواهد بود در بررسی تاریخی نمایشگاه به تعدادی محدودی خواهیم رسید که چالش‌های زمان خود را پاسخگو بوده‌اند و دارای اهمیت ویژه‌ای در زمان خود بودند.

از اولین دوره اکسپو ۱۸۵۱ تا کنون می‌توان اکسپوها را به سه طبقه دسته‌بندی نمود

۱- دوره صنعتی شدن و تاثیر هنر در علم و تکنولوژی و به مشارکت گذاشتن آن از طرف همه مردم دنیا، که این دوره از سال ۱۸۵۱ آغاز و تا ۱۹۳۸ ادامه داشت و غالبا موضوع اصلی نمایشگاه به این امر اختصاص می یافت که از مهمترین و مشهور ترین آنها می توان به اکسپوهای ۱۸۵۱ لندن، ۱۸۵۳ نیویورک، ۱۸۸۹ پاریس، ۱۸۹۳ شیکاگو، ۱۹۰۰ پاریس و ۱۹۱۵ سانفرانسیسکو اشاره نمود که بخشی مهم از تکنولوژی، اختراعات و تصویر دنیای جدید را ارایه نمودند.

۲- دوره تغییرات فرهنگی که از اکسپوی بزرگ نیویورک در سال ۱۹۳۹ آغاز گردید و این تفکر را مطرح نمود که اگرچه تکنولوژی و اختراعات مهم هستند اما نه به اندازه موضوعات دیگری که به مسایل انسانی و جهانی مربوطه می شود و بعد انسانی و جهان شمول بودن آن بیشتر مد نظر قرار گرفت به همین دلیل شعار نمایشگاه بزرگ نیویورک به **ساختن دنیایی برای فردا** تبدیل گشت و پس از آن تقریبا مسایل فرهنگی و جهانی به عنوان موضوع انتخاب می گردید که می توان به موضوع انسان و دنیایش در اکسپوی مونترال کانادا ۱۹۶۷ اشاره نمود این دوره تا سال ۱۹۸۷ ادامه یافت

۳- معرفی ملل و ارتباطات بین المللی، از سال ۱۹۸۸ تا کنون اکسپوها با موضوعاتی متفاوت تر از گذشته و با توجه به لحاظ مسایل و موضوعات جهان شمول، سکویی برای ادامه توسعه و رشد کشورها در خصوص موضوعات تعیین شده از طرف اکسپو بوده اند و در بسیاری از مواقع ارایه تصویری مناسب از فرهنگ و تمدن خود و ایجاد ارتباطات بین المللی با مردم دنیا را انجام داده اند

در حال حاضر اکسپوهای جدید از هر سه موضوع اشاره شده بهره برداری می نمایند. کشورها در اکسپوها، اختراعات، فرهنگ و تمدن سرزمینی و چگونگی بهره برداری آن در سرزمین خود را با نگاهی به آینده مدنظر دارند و از این عوامل جهت معرفی خود استفاده می نمایند و مسئولین اکسپو در موضوعات انتخابی برای نمایشگاه موارد جهانشمول و انسانی که سبب رشد و آگاهی و تعامل ملل می باشد را لحاظ می نمایند.

نمایشگاههای جهانی موضوعاتی جهانی را که بازتاب تجربیات متنوع بشر هستند را در بر می گیرد. نمایشگاه جهانی (اکسپو) یک رویداد بسیار مهم و پر اهمیت در عرصه جهانی است. اکسپو رویدادی غیرانتفاعی است و محلی برای نمایش دستاوردهای اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، علمی کشورها و دورنمای توسعه آنها است. این نمایشگاه با نمایشگاههای تجاری که اغلب برگزار می گردد متفاوت است. EXPO برگرفته از واژه exposition است و به نمایشگاههای جهانی که از اواسط قرن نوزدهم بر پا گردیده اطلاق می گردد. این نوع نمایشگاهها عموماً دارای جنبه های انسانی، فرهنگی و اجتماعی هستند اما نهایتاً و باتوجه به طول مدت آن و حضور اغلب کشورهای دنیا و سازمانها و موسسات بین المللی، از جمله سازمانهای زیرمجموعه سازمان ملل، مشارکت کنندگان و بازدیدکنندگان به اهداف اقتصادی نیز دست پیدا می کنند. برگزاری اکسپو تابع شرایط خاصی است

و شرایط آن از سوی BIE، کمیته بین المللی نمایشگاهها تدوین می گردد. امروزه اکسپوها سومین رویداد مهم دنیا پس از مسابقات جام جهانی فوتبال FIFA و بازیهای المپیک محسوب می گردد. وجه تمایز expoها با fair و exhibition در مدت زمان برگزاری آن و اهداف متفاوتی که در این دو رویداد دنبال می شود اولین اکسپو جهانی همانطور که قبلا بیان گردید در سال ۱۸۵۱ میلادی در کشور انگلستان شهر لندن برگزار شد این نمایشگاه در زمان خود بگونه‌ای مورد توجه قرار گرفت که جمعیتی بالغ بر ۶ میلیون نفر از آن بازدید کردند و از آن تاریخ تاکنون بیش از ۶۰ اکسپو در ۲۴ شهر جهان برگزار گردیده است. که به اعتقاد صاحب نظران جزو میراث فرهنگی ملل بوده اند و در آنها تلاش برای به عظمت بخشیدن توانایی ها و استعداد های کشور میزبان و ملل مهمان کاملا مشهود است و تقریبا همگی کشور ها با توجه به ظرفیت و توانمندی خود تلاش نموده بودند تا روح ملی و پیشرفت های فناورانه و صنعتی خود را در طراحی سالنها و ایجاد بناهای با عظمت و چشم نواز و ارایه مناسب به معرض بازدیدکنندگان قرار دهند و اعتقاد به پیشرفت ، آشنایی و تعامل بیشتر ملت ها و امید به زندگی بهتر در آینده از دستاورد های این نمایشگاه می باشد

نمایشگاههای اکسپو به دو نوع جامع و تخصصی تقسیم می شوند. اکسپوهای جامع ، زمینه های بیشتری را پوشش می دهند و از شرکت کنندگان بیشتر و مهلت بیشتری برخوردار هستند. طبق آیین نامه دفتر نمایشگاههای بین المللی از سال ۱۹۹۵ هر ۵ سال یک نمایشگاه اکسپوی جامع به مدت ۶ ماه برگزار می گردد و در مدت ۵ ساله بین دو نمایشگاه جامع، یک یا دو نمایشگاه اکسپوی تخصصی برگزار می گردد. در این گونه نمایشگاهها بیشتر علوم یا تکنولوژی های جدید با تم خاصی که تقریبا جهان شمول است (مثلا در اکسپو ۲۰۰۰ آلمان تم اصلی نمایشگاه انسان، طبیعت و تکنولوژی و در ژاپن ۲۰۰۵ خرد طبیعت و در شانگهای ۲۰۱۰ شهر بهتر، زندگی بهتر و در اکسپوی ۲۰۱۵ میلان ایتالیا تغذیه زمین، انرژی برای حیات) بعنوان موضوع اصلی نمایشگاه انتخاب می گردد و کشور ها و مشارکت کنندگان به طراحی و ساخت غرفه اقدام می نمایند. غرفه های نمایشگاههای اکسپو بر اساس موضوعاتی خاص بر پا می شوند تا تفسیر کشور مربوطه از آن موضوع را نشان دهند برای برگزاری اکسپو باید سالنها بصورت خاص و ویژه طراحی و ساخته شوند و در این میدان رقابت، کشورها جهت حضور هر چه بهتر و چشمگیرتر خود سعی در ابداع و ساخت یک ساختار بیاد ماندنی از خود هستند و عمدتا سعی می کنند تا بر اساس موضوع اصلی و تمهای فرعی نمایشگاه ، توانمندی علمی ، فنی ، معماری ، فرهنگ و تاریخ و..... خود را بنحو مقتضی و زیبا ، به نمایش بگذارند. این نمایشگاهها جنبه جهانی دارند و از بعد بازرگانی کارکرد کمتری دارند. در نمایشگاههای اکسپو اغلب اندیشه های خاص، عمل یا تکنولوژی نو ظهور به نمایش گذارده می شود. معمولا این گونه نمایشگاهها از تخصصی ترین و پیشرفته ترین نمایشگاهها بوده و غیر مستقیم در دراز مدت در اختیار تجارت قرار دارند. در حقیقت، نمایشگاههای جهانی (اکسپو) محل تلاقی فرهنگ متجسم ملل و سازمانهای مختلف جهان است. محل برگزاری اکسپو از بین کشورهای که داوطلب و واجد شرایط برگزاری اکسپو هستند با رایگیری اعضاء تعیین می گردد. با توجه به دوره زمانی ۶ ماهه برگزاری

اکسپوها، موقعیت مناسبی جهت برقراری ارتباطات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، علمی، جذب توریست و . . . هستند و در نهایت منجر به توسعه روابط اقتصادی در بین کشورهای حاضر و بازدیدکنندگان محلی و بین المللی خواهد شد. از این رو تمام کشورهای عضو دفتر نمایشگاههای بین المللی BIE تمایل دارند میزبانی اکسپو را اخذ نمایند.

بطور کلی هدف اصلی یک نمایشگاه اکسپو صرفنظر از عنوانش، آموزش مردم است این نمایشگاه می تواند وسایلی را که انسان برای تامین نیازهای تمدن در اختیار دارد را به تماشا بگذارد یا پیشرفته های حاصله در یک یا چند شاخه از تلاشهای انسانی را نمایش دهد یا دورنماهای آینده را در معرض دید قرار دهد. به یک نمایشگاه اکسپو وقتی عنوان " بین المللی " اطلاق می شود که از بیش از یک کشور برای شرکت در آن دعوت بعمل آمده باشد. بدین ترتیب براساس این تعریف یک نمایشگاه یا (Exhibition, Exposition) قبل از هر چیز وسیله ای برای اطلاع رسانی و آموزش دادن به مردم است و مفهوم آن با یک نمایشگاه بازرگانی (Trade Fair / Exhibition) تفاوت دارد زیرا در نمایشگاه اخیر برای دوره زمانی محدودی نمونه کالاهای تولید کنندگان در معرض نمایش قرار گرفته و در طی مدت نمایشگاه توزیع کنندگان می توانند کالاهای مورد نظر خود را انتخاب و خریداری نمایند وهدف از برگزاری یک نمایشگاه بازرگانی آموزش دادن بازدیدکنندگان نیست بلکه به منظور تسهیل و توسعه امر تجارت تشکیل میشود.

از مهمترین این گونه نمایشگاهها که پس از انقلاب، ایران در آنها مشارکت داشته است می توان به اکسپو تی جون ۱۹۹۳ کره جنوبی، اکسپو لیسبون ۱۹۹۸ پرتغال، اکسپو هزاره سوم هانور ۲۰۰۰ آلمان، اکسپو آیچی ۲۰۰۵ ناگویای ژاپن، اکسپو شانگهای ۲۰۱۰ چین و اکسپو میلان ۲۰۱۵ ایتالیا، اشاره نمود. مشارکت ایران در اکسپو های گذشته، با نمایندگی شرکت سهامی نمایشگاههای بین المللی جمهوری اسلامی ایران (تنها عضو رسمی BIE از ایران) بوده است .

نمای ورودی غرفه ایران در اکسپو تی جون کره جنوبی ۱۹۹۳

نمایی از داخل غرفه ایران در اکسپو لیسبون پرتغال ۱۹۹۸

نمای ورودی غرفه ایران در اکسپو آیچی ژاپن ۲۰۰۵

تصویری از نمای بیرونی غرفه ایران در اکسپو ۲۰۰۰ هانور آلمان

تصویری از نمای داخلی غرفه ایران در اکسپو ۲۰۰۰ هانور آلمان

تصاویری از نمای بیرونی و داخلی غرفه ایران در اکسپو شانگهای چین ۲۰۱۰

تصاویری از نمای بیرونی و داخلی غرفه ایران در اکسپو میلان ایتالیا ۲۰۱۵

مدیریت نمایشگاه‌های جهانی (اکسپو)

از مجامع معتبر بین‌المللی که مدیریت نمایشگاه‌های اکسپو را بر خلاف نمایشگاه‌های بین‌المللی تجاری که زیر نظر اتحادیه نمایشگاه‌های بین‌المللی (ufi) برگزار می‌گردد انجام می‌دهد ، کمیته بین‌المللی نمایشگاه‌ها (International Exhibition Bureau) (BIE) است که شکل‌گیری آن با توجه به افزایش تجربه و علاقه به تشکیل نمایشگاه‌ها معلوم شد که به منظور حل مشکلات مشترک ، طرفین مختلف برگزاری نمایشگاه‌های بین‌المللی و جهانی باید دور هم جمع شوند و اختلافات آنها بر طرف گردد. لذا عقد یک قرارداد بین‌المللی ضروری به نظر می‌رسید و بدین جهت پاریس از سال ۱۹۰۷ خواهان عقد چنین قراردادی بود . دولت آلمان در

سال ۱۹۱۲ ابتکار عمل را به دست گرفت و از دولت های علاقمند خواست تا به منظور تهیه مبنایی برای تنظیم یک قرار داد دور هم جمع شوند . دولتها بسرعت پاسخ دادند و ابراز علاقه کردند تا مقرراتی برای بهبود روابط بین تشکیل دهندگان و شرکت کنندگان و بین دولتهای میزبان و شرکت کنندگان خصوصی یا رسمی (دولتی) وضع شود . در طی " کنفرانس دیپلماتیک برلین " بود که اساس یک پیمان بین المللی حاکم بر نمایشگاههای بین المللی را بنیان گذاشته شد. اما تصمیمات دیپلماتیک حاصل از این کنفرانس به دلیل جنگ سال ۱۹۱۴ به تصویب نرسید .

دولتهای مربوطه بار دیگر در سال ۱۹۲۰ موضوع را پیگیری کردند و سرانجام در تاریخ ۲۲ ماه نوامبر سال ۱۹۲۸ در کنفرانس دیگری در پاریس نمایندگان ۳۱ کشور نخستین پیمانی را که به روشی سازنده بر تشکیل نمایشگاه های بین المللی نظارت می کرد ، به امضاء رساندند و پیمان بین المللی ۱۹۲۸ (کنوانسیون) با تنظیم فاصله تشکیل نمایشگاه ها و تعیین حقوق و تعهدات ترتیب دهندگان و شرکت کنندگان به وضع نمایشگاه های جهانی سرو صورتی بخشید . دفتر این کمیته در سال ۱۹۳۹ افتتاح و مقر آن در پاریس واقع شده است. این کمیته وظیفه سازماندهی نمایشگاههای جهانی (EXPO) اکسپوها را بعهدده دارد و به تقاضاهای اعضا در خصوص میزبانی و تدوین مقررات برگزاری اکسپو با توجه به قوانین حاکم در کشور میزبان رسیدگی می کند.شهر میلان در مجمع عمومی BIE در تاریخ ۳۱ ماه مارس سال ۲۰۰۸ با کسب ۸۶ رای در برابر ۶۵ رای شهر ازمیر برای برگزاری اکسپو ۲۰۱۵ انتخاب گردید این اکسپو از تاریخ ۱۱ اردیبهشت ماه ۱۳۹۴ افتتاح و لغایت ۹ آبان ماه سال ۱۳۹۴ ادامه خواهد داشت.

اساسنامه این کمیته را پیمان نمایشگاههای بین المللی می نامند و در سال ۱۹۲۸ توسط نمایندگان ۳۱ کشور عضو امضا شده است لیکن نظر به تجارب چند دهه ای که دفتر بین المللی نمایشگاه ها در طی این مدت اندوخته بود و همچنین با توجه حقایق جدید اقتصادی (نسبت سریعتر پیشرفت ، کاهش زمان مسافرت و ظهور کشورهای جدید در صحنه جهانی) ، تجدید نظر کامل در کنوانسیون ۱۹۲۸ ضرورت یافت. این تجدید نظر در سال ۱۹۶۵ انجام و به امضای پروتکل ۳۰ نوامبر ۱۹۷۲ که از آن زمان بر تشکیل نمایشگاه های جهانی حاکم بوده ، منتهی شد. هم اکنون ۱۵۷ کشور عضو این دفتر می باشند .این دفتر مسئول نظارت بر تقویم ، مناقصه گذاری ، انتخاب و سازماندهی اکسپوهای جهانی است. براساس کنوانسیون پاریس ۱۹۲۸ تمام نمایشگاههای که دولت ها برگزار می کنند بجز موارد ذیل اکسپو محسوب می شود

۱- نمایشگاههای با ماهیت بازرگانی

۲- نمایشگاههای هنری

۳- نمایشگاههای کمتر از ۳ هفته

اجلاس مشارکت کنندگان اکسپو همه ساله و به منظور ارایه گزارش آخرین اقدامات صورت گرفته از سوی برگزار کننده و اعلام آخرین تغییرات رخ داده در قوانین و مقررات و رسیدگی حضور به مشکلات و درخواست

های مشارکت کنندگان با حضور مقامات ارشد کمیته بین المللی نمایشگاهها در محل برگزاری اکسپو (اکسپوی منتخب) تشکیل می گردد. ایران نیز از قبل از انقلاب به عضویت این سازمان پذیرفته شد و در چندین نمایشگاه اکسپو قبل و از انقلاب مشارکت فعال داشت

از همان آغاز تشکیل کمیته ، BIE دو طبقه بندی متفاوت برای نمایشگاهها به شرح ذیل تعیین نمود. اکسپو بین المللی و تخصصی، و اکسپو جهانی که توضیحات آن قبلا بیان گردید و مشخصات آنها بصورت خلاصه بشرح ذیل می باشد:

اکسپو های جهانی

در این اکسپو هاموضوعاتی جهانی که بازتاب تجربیات متنوع بشری هستند ، در بر می گیرد و در پایان هر اکسپو دستاوردهای آن برای جهان مورد بهره برداری قرار میگیرد
زمان برپایی: هر ۵ سال
مدت زمان: حدود ۶ ماه
فضای قابل استفاده (سایت) اکسپو: محدودیت ندارد
موضوع: علاقمندی های عمومی (همه محدوده تجارب بشری)

اکسپو های بین المللی (تخصصی)

زمان برپایی: در فاصله میان دو اکسپو جهانی
مدت زمان: از چند هفته تا ۳ ماه
فضای قابل استفاده (سایت) اکسپو: حداقل ۲۵ هکتار
موضوع: خاص (باغبانی ۱۹۹۹ کونمینگ چین – حیات اقیانوس و سواحل ۲۰۱۲ یوسو کره جنوبی و قزاقستان
(۲۰۱۷

اهداف برگزاری اکسپو

هدف دفتر نمایشگاههای بین المللی کمک به تبادلات اقتصادی، فرهنگی و علمی میان کشورها و توسعه آنها در این زمینه ها از طریق برگزاری نمایشگاههای اکسپو است و مواردی همچون دفاع از زندگی، توسعه باثبات، بیان ایده ها، شریک شدن در آگاهی جمعی ، تحقیقات، نوآوری تکنولوژیکی، احترام به ارزش های انسانی و چند

فرهنگی بودن را در بر می گیرد بنا بر این اهداف کلی یک اکسپو طبق تعریف کمیته بین‌المللی نمایشگاهها (BIE)، از تمایل برای تحقق ارزش های ذیل منشاء می گیرد:

- تقویت روابط بین الملل در یک موضوع مشترک.
اکسپو به مثابه نشانه اعتماد میان ملل، ابزار دیپلماتیک موثر هم به لحاظ سیاسی و فرهنگی می باشد. همچنین کشورهای مشارکت کننده متعهد به تحقق اهداف اجرایی و فراهم نمودن ارزش برای بشر از طریق برگزار نمودن اکسپو و مشارکت آن کشورها در نمایشگاههای مذکور می باشند.
- به اشتراک گذاردن تجارب آموزنده و فرهنگی در یک موضوع جهانی.
هر نمایشگاه موجبات ارتقاء گفتگوی میان شهروندان، ایالات و سازمان های سراسر دنیا را حول محور یک تم موضوعی با تمایل عمومی مشخص در چارچوب آینده بهتر برای بشر فراهم می آورد. هر پاپیون متمرکز بر تنوع موضوعات و کاربرد های آنان بوده و آنها تکه های مختلف از ایده های بر مبنای شیوه ابداعی و نمایشی برای دستیابی به ارزش تم جهانی می باشند.
- تقویت و حمایت از اکسپو ها بعنوان آزمایشگاههای تجارب آتی.
اکسپوها مانند آزمایشگاههای هستند که بسیار مشتاق نوآوری های تمامی مشارکت کنندگان بوده و ماندپنجره هایی رو به توسعه تکنولوژیکی و علمی برای پیشرفت مشترک فعالیت می نمایند.
- افزایش رشد بومی.
اکسپوها بعنوان کاتالیزور توسعه اقتصادی شهر میزبان، کشور میزبان ایفای نقش نموده و همچنین در گسترش تبادلات بین المللی حول محور آن رخداد و توسعه فعالیت های اقتصادی نوین نقش بسیار حائز اهمیتی را ایفا می نمایند.
- توسعه راهکارهای ابداعی برای محیط زیست از طریق هماهنگی محل برگزاری اکسپو (سایت).
هر اکسپو فرصت کاربردی نوآورانه ترین فناوری های زیست محیطی را فراهم نموده و تضمین کننده معیارهای ارتقاء یافته حامی و سازگار با محیط زیست در مدیریت مکان اکسپو می باشد.
- بازسازی شهر میزبان.
اکسپو ها فرصت های منحصر به فردی برای بازسازی شهری در شهر میزبان و بسط کیفیت زندگی شهروندان به شمار می آید.